

Передплата

«РУСЛАНА» вносить:

в Австрії:

за чл. рік 30 кор.
в п.ч року 10 кор.
за чверть року 5 кор.
за місяць 1-70 кор.

За границю:

чл. рік 16 рублів
або 36 франків
в п.ч року 8 рублів
або 18 франків

Поодинокі числа по 10 сот.

РУСЛАНА

«Бареш ми очі і душі ми вареш, а не новьом милоста і віра не новьомеш,
бо руске ми сердце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Пашкевича.

Виходить у Львові що для крім неділі і руских свят о 5^{1/2} год. понолуни.

Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 1. па. Дембровського (Хорунщини). Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Рекламациї неопечатаніє вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 сот. від стрічки.

Опозиційна погроза.

(Δ) Відпорні голоси проти правительства, які спершу відзивали ся з окрема, починають зеднати ся в оден більший хор. Одначе сі співачи так нерівні, а їх пісні так різнородні, що не легко буде довести до якоїсь гармонії. А так само понуки їх різнородні і розхідні. Одні за являють опір, позаяк змарніли їх надії, розплили ся в мраці їх особисті змаганя, інші знов виступають опорно, позаяк їх суперники були щасливіші, а ще інші тому, позаяк партійні вигляди вимагають агітації, а наостанку ще інші опирають ся задля предметових причин. Багато в таких, котрим не припадає до вподоби метода бар. Бека, що угода мусить бути переведена, як свого часу виборча реформа. Отже не оден роздратований якраз тим примусом.

Деякі а особливо між німецькими хліборобниками прямо бунтують ся з чисто особистих понук і підбадьорують хліборобників на вічах, так що можна б думати, що хліборобникам заподіяно якусь велику кривду, хоч як раз зпоміж них заіменовано Пешку німецьким міністром-крайном. Якжеж можна було звичайного хлібороба покликати на ексцеленцію міністра?

Вжеж між хліборобниками сидять і деякі доктори та барони, котрі сподівали ся тою дорогою витиснути на верха, а тимчасом дожили розчарованя. Очевидно се в важним приводом до опозиції, бо се найбільше болить. Тимто, нуте німецькі хліборобники до опозиції, а навіть обструкції! Що ж можна тим способом осягнути? — Народо-господарский розділ з Угорщиною, бо сего бажають хліборобники. Одначе они дуже добре знають, що сею дорогою нічого не осягнуть, але треба чимсь закрити со досаду, яка їх бере задля розвіяних надій. Міністер Пешка може отже спокійно спати і не потребує боятися воєнного походу, бо до сего не дійде.

Але не менше роздратовані, хоч не такі галасливі німецькі поступовці. Они були спершу роздратовані покликанєм на міністрів Гессмана і Ебенгоха, але се не надавало ся до бучі. Привід дало доперва католицке віче. Се була справді величава маніфестация великої досяглости. Тут заграли мистецкі руки на державних клявішах поважні акорди, котрі перейшли на останку в гучну фугу нового часу.

Католицке віче порушило цілу обемисту програму основану на певних підвалинах з далекосяглими виразними цілями. Вага тих подій пригнобила вельми заводових лібералів. Они відчули, що тут розходить ся о послідню хвилю їх естования. Головну науку лібералізму черпали соціал-демократи, а з неї не остало нічого крім боєвих останків віроісповідної боротьби, котрою ще кормлять ся дневники zagrożені. От тому то під-

няли они такий крик проти Гессмана і Ебенгоха, котрі будуть мати голос в напрямі противнім лібералізму. Промова Люеґера на вічу про університети дала зчерхній привід до бурі протестів, яка може підорвати корінь міністерских портфельів д-ра Дершати і Мархета, бо, більшої шкоди не заподіялаб. Подув сей не піде дальше на лів о, позаяк більше лівими не можуть бути інші від соціалістів. Зединене сил може отже витворити си лише на правіці.

До сеї опозиційної погрози прилучають ся також ческі голоси моравської пятки, що під проводом міністерскими портфелями д-ра Фідлера і Пашка роздратованого д-ра Странського виступили з ческого союзу. Розумна опозиція є добра а нераз навіть спасенна, але не з таких понук, як се робить Странский. Під покров сего вихреста стають також «старорусскіє» з о. Давидяком, а що й руский клуб займає опозиційне становище, отже розеднані виступленям д-ра Маркова рускі послы можуть собі тепер знов подати руки, найти ся вкупі і будемо мати готіву консолідацію при всій принципиальности.

Політика справедливої середньої дороги.

(+) В день св. Леопольда, патрона долішної Австрії, обходяв союз віденьских промисловців ювілей 10-літнього естования, а на сім ювілею явили ся представники правительства і держ. ради. Міністер президент бар. Бек покористував ся сею нагодою, щоби вияснити політику промислову теперішнього правительства, в котрім що йно засіли також представники хліборобства і христ. суспільників. Бар. Бек заявив у своїй промові, що буде і дальше змагати до вирівнаня суперечностей, бо лише в рівновазі найвисшого ладу можна найти розвязку тих великих питань, перед якими стоїть правительство. Хто небудь би станув при кермі, котра спочиває в руках его, буде приневолений кермувати в тім напрямі, який вказує компас усего нашого політичного і народо-господарского житя яко справедлив у, середню дорогу. Доси повело ся сеї середньої дороги придержувати і осягнути розвязку немаловажних питань. Бар. Бек запевнив на останку, що як довго він стоїть при кермі, не дасть ся ніякими поводами відвести від дотеперішнього напрям у.

З сими выводами згодив ся також міністер внутр. справ бар. Бінерт і заявив, що в промислових справах буде

придержувати ся напрям у вказаного міністром-президентом.

Одначе N. fr. Presse занепокоєна мимо всіх тих заяв тим, що в правительстві засіло двоє християнских суспільників і що має ще третій вйти до міністерства. Ліберальному дневникови не вистарчають заяви бар. Бека, котрий запевнив, що найвисшою его засадою буде все рівноправність усіх горожан без ріжниць походження і віри.

А вжеж новий повід до ударів у великий дзвін на тривогу дало католицке віче у Відні і привітні промови д-ра Люеґера, яко господаря Відня, та приява на тих зборах д-ра Гессмана і д-ра Ебенгоха. Др. Люеґер вказав між іншими на те, що не лише народна школа повинна бути християнська, а так само і середня, але також університети, котрі замість бути огнищами науки, стали у великій часті видівнею політичної боротьби і розповсюджуваня протихристиянских і протидинастичних засад і вказав на те, що й університети, котрі головно основано католиками і удержує ся католицкими податниками, повинні бути християнські, а тимчасом на 8 новоіменованих професорів припадає лише оден християнин, а 7 жидів, а повинно би бути оборотно.

Отсе вистарчило лібер. органі, щоби ударити у великий дзвін, бо тут нібито zagrożені інтереси науки і поступу. Так то отже по своему N. fr. Presse розум є політику середньої, справедливої дороги, а наради католицкого віча вважає яко визванє до боротьби і накликає всіх вільнодумців, щоби ставали до бою. Се може послужити доказом, що й християни не повинні сидіти з заложеними руками.

3 Угорщини.

(x) Над мадярскою коаліцією і єї «великим» міністерством стягають ся грізні хмари. Головна підпора цілої будівлі починає тріскати. Із сторонництва независимців виступають щораз нові члени (се нове сторонництво має носити імя старого — Людвіка Кошута наперекір его синові), а дуже імовірно, що й президент посольської палати Юст відлучить ся від теперішних своїх приятелів. Між ним а обидвома віцепрезидентами, Раковским і Наваєм, виринув спір з нагоди розправи над угодовими прологами. Юст обставав за тим, що Хорватам дозволено промовляти своєю рідною мовою, а віцепрезиденти проголосили хорватські промови обструкційними нама-

ганями і спинали свободу слова хорватських послів, відбираючи їм голос. Раковський і Наваї, знаючи, що багато хорватських послів не уміє по малярски, проголосили засаду, що про угодові пропозиції можна промовляти лише по малярски. Сей спосіб зломаня обструкції так припав до вподоби Малярам, що переважна частина коаліційної більшости стала за поглядом обох віцепрезидентів а осудила свобіднійше поступоване Юста.

Се довело до президиального пересиленя, Юст хотів зложити президентуру, але описля поладжено сю справу так, що обидвом віцепрезидентам полишено волю підчас проводу розправ поступати по своїй думці а Юстови полишено волю робити знов так, як він розуміє. Що Юст проголосить чорним, може Наваї назвати білим, а Раковський зеленим.

Само про себе розуміє ся, що така поагода не може довго тривати, а при найблизній нагоді вирине спір наново. А така нагода лучила ся зараз ві второк підчас промов хорватських послів, проти котрих підняли Маляри страшну бучу, а ві вістрє було властиво звернене проти Юста. Ся буча була новою заявою недовіря до президента і він наслідком того імовірно не остане довго на своїм місці президиальнім. В такім случаю виступив би Юст також із сторонництва независимців, а за ним пішло би багато інших членів.

Виступленя Юста мало би далекосяглі послідовности для Кошутівського сторонництва, як дотеперішні виступленя. Юст здобув собі між Малярями велику повагу і прихильність. В бою проти міністерства Феврварого здобув він собі найбільші заслуги около поваленя сего міністерства, котре назвав на однім польським вічу смітем. Він був окрасою угорського сойму, а з его виступленем независимці зійдуть з тої вижини, на яку дістали ся після останних виборів, з ним упаде головна підпора нинішньої коаліції і коаліційного правительства.

Що слава коаліційної більшости і коаліційного правительства занепадає, показує та обставина, що угорське правительство почало переговори з Хорватами, щоби усмирити обструкцію. Посередником знов був Юст. Одначе можна сумнівати ся, чи переговори доведуть до ціли, бо Хорвати домагають ся усуненя бана Ракобчая. Маляри бажалиб добрим способом осягнути се, чого не могли осягнути насилою а се стає повним доказом немочи «великого» міністерства, котре подавало Малярям такі великі надії, а тепер таким стало немічним і безрадним. Малярські загорільці пруть знов до того, щоби насильно зломити обструкцію і прийняти угодові пропозиції без дальшої розправи. Чв сі темні хмари, які засунули малярський овид не доведуть до грізної бурі, покаже недалека будучина.

Правна поміч.

(Конець).

Бажаючи зробити конець дотеперішнім відносинам, надужитям і байдужности, а убожшій селянській, робітничій і

ремісничій людности подати всюду, де она находить ся, хосенну правну поміч і опіку, годилоб ся утворити велике товариство, яке обіймалоб цілий край, а з вкладок, що впливалиб до сего товариства, удержувати в кожній місцевости адвокатів за сталою винагородою. Коли суспільне значінє такого товариства буде загально признане, може оно зискати кількадесят тисяч членів в цілім краю і з вкладок значні фонди. Члени можуть бути спомагаючі, які платять хоч би 1 корону річно, основателів, які жертвувалиб на цілі товариства певні, висші суми і чинні, незаможні селяни, робітники і ремісники, які користалиб з услуг і опіки товариства.

Того рода товариство, яко не політичне, моглоб мати в цілім краю філії. адвокати, установлені товариством, мусілиб мати право відмови заступництва в разі, коли би уважали еправи собі поручені неслухними, одначе стороні прислугувалоб в тім згляді право відклику до заряду. Стемплі і готові видатки поносив би з власних засобів член, який би провадив процес; в разі виграня справи і признаня та стягненя судових коштів від противника, відзискав би, розуміє ся, той видаток.

В разі заснованя такого товариства скористала би не лише людність, але й адвокати. Нині находять ся они неперечно в тяжкім материяльнім положеню, тоді одержать певний і сталий заробок, без частого нині, на жаль, ризика в відношеню до селянської людности, що їм пропаде гонорар.

Через утворенє великого товариства, обіймаючого цілий край, зискало би ся заразом достаточні фонди на відповідну винагороду адвокатів. З хвилею, колиб товариство могло розпоряжати річним доходом з вкладок в сумі 50.000 корон, могло би у всіх галицьких містах розпочати діяльність. Зкождим з численних адвокатів товариства заключило би ся умову, після якої він за річною сталою винагородою в мінімальній квоті н. пр. 500 корон і відступленем судових коштів в виграних справах, мав би обовязок всіх клієнтів, яких єму товариство пришло, а належачих до селянських, робітничих або ремісничих кругів, прийняти, вислухати, а в разі узнаня справи за слушну, перевести спір. Можна би попри се установити певне справедливе шахітш справ річно, щоби того адвоката не перетяжувати, а надвижку справ приділити іншому адвокату; годилоб ся дальше числити ся з тою евентуальностию, що найдуть ся і адвокати, котрі будучи самі в тяжкім материяльнім положеню, не будуть могли задоволити ся низькою винагородою, або інші, які в малім повітовім містечку будуть мали фактичний монополь, або вкінці перетяжені заступництвом убогих селян і яким з того згяду треба буде, крім відступленя судових коштів, признати висшу річну винагороду.

З другої сторони, особливо в більших містах, найдуть ся все маючі і жертволюбні правні заступники, які, вдоволяючись винагородою, зречуть ся бодай в перших роках або в цілости, або половини судових коштів, або винагороди в користь товариства, а з узисканих в сей спосіб фондів утворить ся спеціальний резервовий фонд, призначений на висшу винагороду адвокатів першої категорії.

Кошти признані судом становлять самі собою достаточну винагороду праці адвоката, розуміє ся, діставали би ся они єму тільки в випадках виграня справи, в програних винагороду понесених трудів мусіла би становити стала винагорода, яку платило би товариство. Такий стан річи був би сам собою найлучшою тамою сумнівних а коштовних процесів,

бо інтерес адвоката в тім випадку полягав би на доведеню до угоди і обмінно спору, утяжливого і прикрого зарівно для него, які для клієнта. Власне така згідність інтересів відповідалаб потребам цілої суспільности.

За границею існують подібні інституції, хоч з огляду на висшій ступінь інтелігенції і заможности мешканців є они менше потрібні. У нас утворене того рода товариства на великі розміри булоб ділом першорядної суспільної ваги, якого образована і дбала о публичне добро часть суспільности може і повинна як найскорше підняти ся.

Статут такого товариства від кількох літ уложений, жеде лише на охочих, котрі ухвалили би его і схотіли сю тядку на виірші розміри здійснити.

Новинки

— Календар. В неділю: руско-кат.: Міч, Віктора; римо-кат.: Івана під Хрест. — В понеділок: руско-кат.: † Йосафата; римо-кат.: Катерини див. — Ві второк: руско-кат.: † Івана Золотоустого; римо-кат.: Конрада.

— В 1500-літні роковини смерти св. Івана Золотоустого, архієпископа царгородського, відправить ся в честь того великого Святителя східної Церкви торжественне Богослуженє в Преображенській церкві у Львові в отсім порядку: В понеділок 25. с. м. о 6. год. вечером. Всенощне з Литією, проповідію і обходом докола церкви зі св. Дарами. Ві второк 26. с. м. о 10. год. рано торжественна св. служба Божя, проповідь, пісня: „Тебе Бога хвалим“ і Акафист.

— Для вдів по сьвященниках виготовляє міністерство пресьвіти по мысли ухваленої в попередній держ. раді резолюції ч. Барвіньського, як нам звіщають, розпорядок, котрим вже від нового року признасть їм по 600 К пенсії. Що до підвишеня сиротинських пенсій, застерігає собі міністерство рішене в кожнім поодинокім случаю.

— Іменованє міністра-земляна для Галичини. Вчерашна Wiener Ztg. оновістила цісарскі письма, якими звільняє ся дотеперішнього міністра-земляка гр. Дзвдушицького зі становища, а іменує ся на его місце п. Давида Абрагамовича.

— Цісар уділив зі своїх приватних фондів 200 К заомоги на будову церкви в Пшемишчаних, товмацького повіта.

— „Україна ликуєт“. Під сим заголовком містить „Галічанін“ в 252 числі новинку, що від кількох днів розійшли ся по Львові вісти, будто би „українці“ дістали в свої руки „Народный Домъ“ у Львові а в наслідок сего настала велика радість між львівськими богословами і „українськими“ студентами. Перші з них мали вже в радості запити могорич, та заспівати на університеті під адресою своїх товаришів, Москвичів з під Городка та Белелуї, пісню „О честь вам кацапскі лайдаки!“ а другі не дають Москвичам перейти дороги і глузують над ними на тему відобраня „Народного Дому“. „Галічанін“, який всюди удержує своїх жандармів, доносить, що один з професорів рускої гімназії мав сказати, що народовці відбули ще в часі ферій нараду і зажадали від ряду передачі „Народного Дому“ в їх руки. Сама вість про передачу „Народного Дому“ видаєсь „Галічанінови“ неімовірною, бо мовляв, „императоръ подаривши разъ „Народный Домъ“ представителямъ русскаго народа, не станеть его теперь отнимати и передавати „українському“ народу, но всеже въ виду коварной политики, национальныхъ розбоевъ и мазепинскихъ сдѣлокъ „українцевъ“, слѣдовало бы на ту подпольную роботу обратити вниманіе, щоби потомъ не пришлось намъ явтовати пѣсню: „Никто не виненъ сама я!“ Передаемо новинку „Галічаніна“ в дзєвникарского обовязку з приміткою хибя про шапку, яка на кімєь то горить,

— **Др. Люеґер про університетських студентів.** На зборах катол. універс. товариств висловився др. Люеґер ось як про німецьке студентство: „Студенти будуть вовком на мене дивитися, коли я скажу, що на університеті треба щось вишого робити, як в карти і Сілярд грати і пити; а так само не о те там розходить ся, щоби товаришови провалити голову. Дома журять ся і тривожать родичі, що велике місто може звести сына на безпутя, але не знають властивої небезпеки. Тут бють ся раз одні, другий раз другі, а Грац став справдешним бовнищем. Тимчасом університет є для науки. Однак студента замість повитати професора, ждуть перше на его привіт, не ходять на виклади а многі не знають свого професора і бажаючи дістати підпис в індексі питають того самого професора о „пана професора“. Я не є за тим, щоби студент ходив похнюплений, най буде веселий, але се знає не вимагає, щоби другому провалював голову. А унів. рсатетска рампа могла би дещо про се розповісти. Колись ухвлять ся за голову, дивуючись, що таке могло діяти ся.

— **Др. Люеґер до професорів віденьского університету.** Промова Люеґера зворохобила деяких професорів до протестів в N. fr. Presse (мж ними і Яґіч). На се відписав ім Люеґер такі письма: „Прошу прийняти до відомости, що я не говорив проти свободних дослідів і науки, а проти скандальних сцен, яких видієвно стали австр. університети. Я думаю, що кий і баятика не є наукою, а не є свободним дослідом, наколи оден другому провалює голову і ви, Ви. п. професор, певно зо мною згодите ся. Зверніть отже ту рішучість, з якою проти мене виступаєте, на те, щоби на університеті запанував лад і спокій, щоби бережено академічне достоїнство, і щоби акад. свобода була обезпечена проти насилі і простого злочину. З високом поважавем — *Др. Люеґер*“.

— **Поборюванє неграмотности.** Головний виділ „Просвіти“ видав відозву до всіх виділів читалень „Просвіти“, щоби заводили курси науки письма для неграмотних. До відозви долучено отсю інструкцію:

1) Цілю читальні є просвітна робота в громаді, а такою роботою мусять бути понад все поборюванє неграмотности.

2) Виділ читальні нехай почуває ся до обовязку заохочувати родичів до посиланя дітей до школи і наглядати, щоби молодіж правильно до школи ходила. Більше вдіє в тім напрямі морал. ний вплив Виділових читальні, чим шкільний примус.

3) З початком падолиста, кожного року

переведе Виділ читальні спис, кілько є людей понад 12 рік життя в громаді грамотних, кілько неграмотних і ті числа подасть сейчас до відома головного Виділу Товариства „Просвіта“.

4) Виділ читальні буде дбати, щоби число неграмотних в громаді маліло, а його діяльність в тім напрямі буде мірою успішної діяльности читальні.

II. 5) З початком падолиста, кожного року оголосить Виділ читальні громаді, що з днем 27. падолиста (від Пилипівки) отвирас курсе науки читаня і писаня для неграмотних своїх членів.

6) Виділ читальні приєднає для сеї справи усіх визначнійших членів громади, щоби і вони своїм впливом заохотили неграмотних до користаня з науки на оповіщенім курсі.

7) Кождий неграмотний член читальні має право домагати ся від Виділу, щоби сей в протягу року научив його письма.

8) Наука буде відбувати ся правильно що другий день по 2 години денно. Час науки буде тривати найменше 10 неділь.

9) Наука буде відбувати ся в читальни, в школі або в случаю потреби у винаймленій на се комнаті.

10) Науку вести буде учитель, сьвященик або инший біглий в письмі член громади — з яким умовить ся о се Виділ читальні.

11) План науки: читанє і писанє письма і чисел до 100 — ознакомленє з мірами і вагами (вага децимальна). Наука співу церковного (звичайно, без нот) була би пожаданою і притягающею частию програми курсу.

12) Підручники: поки Тов. „Просвіта“ видасть преміювані підручники для научуваня неграмотних, поручають ся отсі підручники:

а) буквар шкільний від стор. 37;

б) буквар для науки неграмотних О. Солтиса виданий в Тернополи 1907 (ціна 20 сот.);

в) наука читаня для дорослих з движимою азбукою, укладу В. Равлюка. Львів 1904 (ціна 1 К).

13) З днем отвореня науки виповнить Виділ читальні формуляр „Повідомленє о вітвореню курсу для неграмотних“ і перешле его головному Виділови Тов-а „Просвіта“ у Львові.

14) Потрібні курсови фонди достарчать в першій мірі членські вкладки неграмотних, Виділ читальні подає о запомогу від церкви, громади і о привагідні на сю ціль складки.

15) Закінченє науки відбуде ся по можности торжественно, а укінчивші науку одер-

жать сьвідоцтва, на які друків достарчить головний Виділ Тов. „Просвіта“.

16) О дни і годині закінченя курсу донесе вчасно Виділ читальні головному Виділови Просвіти, а також кілько учеників укінчило науку.

17) Наглядати на науку буде Виділ Читальні при помочи місцевого сьвященика і учителя, та заіменованій через головний Виділ Тов-а „Просвіта“ інспектор курсів для неграмотних.

— **Ріжні вісти.** В черновецкім університеті відбула ся в суботу дня 16. с. м. промоция sub auspiciis Imperatoris на доктора філософії п. Аґенора Артимоновича, професора філософії в II черновецкій гімназії. Була се перша того рода промоция Русина в тім же університеті. — Міністер просвіти затвердив ухвалу збору професорів львівского університету на прийнятє д-ра Теоф. Залевского яко прив. доцента отольогії і д-ра Ів. Пайґерта яко прив. доцента австр. права карного.

— **„Галіччій“**, що в 251. числі торочив про паденє впливу народовців в тернопільскім окрузі, кілько стрічок низше каже про своїх сторонників, що они могли би богато зробити і видерти весь вплив народовцям „но обѣда вѣ томъ, что не хотать и отчасти даже некому прийняты за дѣло. Лѣнь и только!.. Любять нѣкоторые господа говорить о „патріотизмѣ“ послѣ жирнаго обѣда, или ужина (пустословіє вѣ даномъ случаѣ даже спослѣшествуетъ пицешваренію), но и тѣмъ все дѣло обыкновенно и кончается. Нѣкоторые изъ нашихъ засиживаются ежедневно в польскомъ казино, вѣ „Подольскую Русь“ не заглядываютъ... ну и далеко мы уѣдемъ“. Словом, після гадки кореспондента, тернопільскі кацапи—се лїниви скоти, що дбають про „чревоугодіє“, про „жирныє обѣды, или ужины“, про „пицешвареніє“ і про приязнє з членами польского казина для „чревоугожденія“. Думаємо, що такий вірній характеристичі ніколи ніхто не противив ся і хиба противитись не буде.

— **На курсі пожарництва**, урядженім гімнаст. „Соколом“ в Бучачі, було около 80 учасників, членів 11 пожарних „Соколів“ і „Січій“.

— **З київскої „Просвіти“.** Літературно-артистична комісія київскої „Просвіти“ виробила порядок літературно-музично-вокальних концертів, з рефератами в народній аудиторії на сей сезон. У сьому місяці вечір буде присьвячено М. М. Коцюбиньскому. Реферат прочитає Л. М. Старицка-Черняхівска. Вся літературна частина програми складатиме ся з уривків з оповідань письменника. В грудни буде концерт памяти поета П. Грабовского; в січни

Матеріяли до історії зносна Галичан з Буковинцями.

Ч. 81.

Лист Олекс. Барвінського до Із. Воробкевича.

Цвітня неділя (1868),
Шляхтинці.

(Дальше).

Не знаю, Братіку, що дієтця єь Твоїмъ оповіданьємъ, що я его охрестивъ Турецькі бранці, та єь оттими двома, про котрі Ти мені вѣ одвѣмъ листі нагадувавъ. Пришли їхъ, будь ласкавъ, які вони є, чи переписані на чисто, чи ні, я перечитаю Твоє письмо — а намъ дуже треба теперъ повістей для Правди. — Велико прислужисся, коли прийдешъ.

Данило Тянчк., будучи вѣ осени ще у Львові, взявъ Твою любу Олену до перечитаня, а опісля писавъ мні, що пішло Тобі, щобъ декуда ще поправивъ. Коли приславъ Тобі, відошли її до редакції, ми її печататимемъ вѣ наступуючихъ числахъ, — на ній нема вже такъ що поправляти, припаде певно усім до вподоби така, якъ вона теперъ. Не забувай про се, я Тобі буду за се дяковати

вельми. Прощай. Жачить Тобі и всій семі веселихъ святъ відъ себе и д. моіхъ Родичівъ.
Прихильний другъ

Олекса.

P. S. Я давно вже збираю Твої любі діточка-пісеньки. Манускрипта відобравъ у Шашкевича и Горбала и до Данила про те писавъ та ще не маю відповіді. Маю вже по-вибрані єь Слова, Галичанина, Ниви, Голосу нар., Боiana, Правда — більше нігде Твої твори не печаталися, якъ не милося. Якъ зберу и усортую, передамъ нашому щирому Омелянові. Будучи у него, я про те та про не одво нар. діло говоривъ и нині пополудню у него буду.

Я найборше по Провідній Неділі віду ді Львова, або забавлю до 25. л. Цвітня по воду браку.

Напиши до мене, коли часъ мати мешъ, будь ласкавъ. Коли віздишъ до Праги чи до Відня? Чи вся Твоя семъзя здорова?

Єь твоімъ д. братікомъ переписуюся — гарный чоловічага — заславъ я єму книжокъ. Відъ о. Мартиновича не мавъ я ні одного письма.

Пришли якихъ поезій, якъ маєшъ. Теперъ для Правди багато треба. Якъ Правда сподобалась Тобі?

Ч. 82.

Лист Із. Воробкевича до Олекс. Барвінського, писаний у страстний четер 1868.

Друже мій милій!

Превітавъ я твій и твого любого брата Осипа листъ щиримъ серцемъ, оне неначе мене пробудили єь твердого просоня. Раєте ви мені, други моі, щобъ у тоску не упадати, я дякую вамъ за дружеску раду, но трудно, брата, противъ природи боротися, не мігъ того ні Lenaj ні Julius Mosen зробити. Меланхолия страшна хороба, но и она на симъ смішнимъ, химернимъ світі истнувати мусять. Лишимъ се и возмієся до другого.

Мій братъ робить гарні студія єь вашихъ книжокъ, вінъ до мене вже и по руске пиши, може дасть Господь, що вінъ разъ підмагате ме наше діло своими працями. Шо ся тичить М(артиновича), то незнаю я тобі нічого сказати, лишъ препомінаю тобі мою першу звістку про него.

Хто то нікій Алексієвичъ, симинаристъ єь Львова? якій то чоловікъ?

Жалую дуже, що моя вбога Олена такъ світомъ мандрує, неначе сирота нетяга. Я, Братічку, відъ Данила Т(анячкєвича), єю недіставъ, тамъ она своємъ світомъ нудить.

(Дальше буде).

пам'яті М. Старицького; в лютому пам'яті П. Куліша (в роковини його смерті) з рефератом Б. Грінченка; далі будуть концерти, присвячені Іванови Франкові (реферат Ів. Стеценка) та А. Кримському (реферат Б. Грінченка). Окрім сього комісія в свій час урядить святковане Шевченкових роковин.

— „Лицарі півночі“ гарну драму Ібзена виставив польський театр у Львові, за що дирекції належить ся щира дяка. Хто любить драму, нехай не пожалує труду, щоби побачити знамениту гру демовічної постати Ердіс в креадві п. Семашкової, або ніжної Даґни в виконаню пані Беднаржевської.

З мужчян на першій місці треба покласти чудову гру пана Шобера, а після него Желязовського, Геронського і Антошевського. Найближша, трета з ряду вистава сеї штуки відбуде ся в понеділок. Декорації величаві.

— Американська «москва» корчить ся. О. Теофан Обушкевич, довголітній редактор американської царської православної „Правди“ уступив з редакторства на бажане Пресов. епископа Ортинського. З того приводу „Галичанін“ попадає в розпуку, пишучи між иншим: „Вотъ, що дѣється въ Америцѣ, страхараді „Сотерска“!

— Замкнене висших шкіл в Києві. Після заколоту, що сими днями счинив ся в університеті, рада професорів, як се вже відомо, постановила університет закрити до понеділка, 25. листопада. Дня 19. с. м. на стінах в університеті про се розклеєно оповіщення ректора; а студенти, що мати муть якісь потреби до канцелярії та почтівки, пропускати муть ся в університет через професорський хід, що дня від 12. до 2. год. у день. Фіртку південного й північного двора заперто і їх стережуть дворники, що пропускають в середину тільки тих, що живуть чи служать в університеті

19 го с. м. в зв'язку з подіями в університеті відбулась загальна збірка студентів і в політехніці, котрі радили про те, щоби тимчасово й собі спивить науку. Але за сью збірку в фізичну аудиторію, прийшов заступник директора інститута проф. А. Радціг і заявив, що він одержав від висшої адміністрації наказ негайно перервати збірку, бо в противнім разі в політехніку буде уведена поліція. Председатель збірки швидко закрав засідане, але після того, як було постановлено таки спивити науку до 25. листопада, студенти розійшлись. Та пізно в вечер того дня в політехніці відбулась знов нарада професорів, коли постановлено інститут закрити на незнати який час. Тогож 19. листопада і на висших жіночих курсах відбулась збірка слухачок і постановлено перервати науку на три дні. („Рада“).

— **Вибори до ради міста Львова** відбудуть ся 28. лютого 1908. Будуть се довірляючі вибори 50 радних на місце тих, що їм скінчив ся 6-літній мандат, і 4 ох радних на місце померших: д-ра Бика, Дзиковського, Лянґа і Михальського.

— **Дрібні вісти.** Оплата від ців у Львові буде вносити в 1908 р. 10 К від кожного пса без ріжнці величини, віку і роду. Увільнені від оплати є лише ланцюхові пси. Марки будуть мідяні еліптичного вигляду. — У Львові отруїла ся морфіною учителька Марта Пецхора на сухоти. — В Станіславові переїхав на смерть вел. поїзд вольного поштового Грив. Найдича.

Оповіст.и.

— **Репертуар руского театру в Станіславові.** (Саля Тов. ім. Мовишківа. Початок 7½ вечер).

В неділю дня 24. с. м. „Он не ходи Глицю та на вечерниц“ вродний образ зі співами і танцями в 5 діях М. Старицького.

Ві второк дня 26. с. м. „Фавст“ опера в 5 діях а 6 відслонях Гунода. Гостинний виступ п. А. Газка, тенора львівского театру.

В четвер дня 28. с. м. „Павло Полуботок“ історична трагедія в 5 діях Барвіньского.

— **Др. Олександр Сушко,** який перед кількома днями зложив іспит на професора середних шкіл з історичної групи, іменованний

заступником учителя в ц. к. акад. гімназії у Львові.

— **Загальні збори товариства ім. Котляревського у Львові** відбудуть ся дня 7. л. грудня в комнатах „Рускої Бесіди“ о год. 6. вечером з таким порядком: 1) Привіт голови, 2) звіт секретаря, 3) звіт ревізійної комісії, 4) вибір голови, заступника голови і виділу, 5) вибір комісії для ревізії статута, 6) іменоване почетного члена, 7) внесення та інтерпеляції. Виділ просить о численну участь членів. До важности рішень треба прийти 30 членів. За виділ: **Др. К. Студинський,** голова. **Ник. Войцеховський,** секретар.

Посмертні оповістки.

— **Онисим Марко,** управитель нар. школи в Камінці лісній, упокоїв ся д. 20. с. м. в 58. році життя. В. е. п.!

— **Др. Павло Сас Дубанович,** лікар у Львові, родом Русин, упокоїв ся дня 17. с. м. в 60. р. життя. В. е. п.!

Телеграми

з дня 23. листопада.

Відень. На вчерашнім засіданю палати послів внесли інтерпеляції: пос Старух в справі відносин на зелізн. стаціі в Тернопілі, пос. Бачинський в язовій справі в суді в Богородчанях; пос. Охримович поставив внесенє в справі зміни пресового закона, згл внесенє заборони кольпортажі, пос. Курілович о призначенє двох присяжним судьям; наглядчі внесенє поставили: пос. Ад. Грос на доставу готівки касам і банкам з державних фондів і пос. Масарик в справі свободи науки у всіх школах

В дальшій дискусії над наглядчим внесенєм в справі дорожні промовляли пос. Штеклер і Баталія, оба проти, почім дискусію перервано. По відчитаню повідомлення про іменованє п. Абрагамовича міністром-земляком, пос. Діаманд (соц. дем. зі Львова) поставив внесок на отворене дискусії над тою справою. По кількох промовах палата прийняла се внесенє 119 голосами проти 117. Найближше засіданє ві второк.

Відень. Податкова комісія палати послів уконституовала ся, вибираючи провідником д-ра Костя Левицького. — Санітарна комісія вибрала провідником д-ра Діцюса, а секретарями д-ра Польда і д-ра Куніцького.

Софія. Болгарський князь Фердинанд виїхав до Відня, звідтам піде до Лондона, а в половині грудня поверне до Софії.

НАРОДНА ГОСТИНИЦЯ

Готель, реставрація і казарня — ріг ул. Сикстусової і Коєцюшка у Львові.

Приїхали дня 22. листопада: Гоговський з Бережан, о. Березинський з Дибель, Гаранюкова з О. танович, др. Литвинович з Теремовлі, Кац в Рави рускої, др. Л. Гаматій з Солотвини, Слоїдова з Кракова, др. М. Бодруг з Станіславова, др. Левицький з Відня, Кульчицький з Богородчан, Дюбрєвскій з Бернадівки, Вегнер з Лондона, Трєфимов з Києва.

При закупні товарів росимо поклакувати ся на анонси нашої часописи!

„Псалтиря розширена“

в дусі християнської молитви і пр для ужитку церков. і молитвенного, поручена всіми трома Ординарїятами. — В справі 4 кор., брошурована 3 кор. 50 сот. Висилак за попереднім присланєм грошей, або посилплатою: А. Слюсарчук, парох Рунґури, п. Печє-жичи.

Colosseum

В пасажи Германів

при ул. Соняшній у Львові.

Нова сензаційна програма.

від 16. до 30. листопада 1907.

Щоденно о год. 8. вечер представленє. В неділі і свята 2 представлення о 4. год попол. і о 8. год. вечером. Що п'ятниці High Life представленє. Білети вчаснійше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 5.

Трівкий і певний зарібок від 20 до 30 К тижнево

Може мати кожний, хто буде працювати на опатентованій „довгій“ машині

„Славія“

Ані вік ані час не можуть бути на перешкоді.

Віддалене не має жадного значіння.

Докладне виучене даром.

На бажанє посилаємо учительки до дому.

Скінчені праці приймаємо до дальшої відпродажи.

Перше галицьке підприємство домашних робіт поньчопкових на довгих машинах доплетеня

Лїбаль і С-ка

Зареєстроване товариство торговельне

Львів, ул. Кохановского ч. 39—34.

Не купуйте кулістких машин, бо они без вартости!

Жадайте проспектів. (29—?)

Артист-маляр

Евген Турбацкий

Львів, ул. Пекарська ч. 43.

поручав ся при окрашенях церков; образи до іконостасів, історичні, портрети і т. д.

(7—?)

1. **Домашній адвокат,** вичерпуючий збірник взорів і примірів, спорних письм, що відносять ся до цивільного закона, цивільної процедури і ординації екаекційної разом з оречєнями найвисшого трибуналу при кожнім взорі поміченими. 4 К 50 с.

2. **Правничий порадики** в справах адміністративних, автономічних, цивільних, карних і скарбових з комплетним збірником взорів, примірів, подань, жалоб, протєстів, рекурсив і документів ітд. ітд., разом з юдикатурою найвишших властей з додатком тариф адміністративних, судових і скарбових у виді лексикона. 10 К 60 с.

3. **Право громадске для всіх сільських і міських громад галицьких.** (Окрема відбитка з „Порадики правничого“). 2 К 50 с.

4. **Приписи податнові і промислові.** (Окрема відбитка). 1 К.

5. **Приписи до виясненя права пропінатції** обовязуючі во впливі 1900 року. 1 К 10 с.

6. **Збірник приписів, розпорядків і оречєнь** найвишших адмін. властей про право пропінатції (pro і contra), гуртовні торговлі пропін. налитками, та виробі і дрібну продажу солдженних налитків, пива загран., вина і денатур. спиритус ітд. — та приписи що до громадє оплат і карного поступованя, як також що до їх взновлення. 2 К 10 с.

Замовляючи ті книжки належить надіслати почтовим переказом означєну належність під адресою: **С. Вайншток,** Львів, Різниця 5. (3—10)